

„Soča“ izhaja vsak petek in velja pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in prav tako pri „postanikalih“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici, blizu „treh kron“, na starem trgu; in nunski ulici; v Trstu v tobakarnici: Via della caserma št. 3. in v Ajdovščini pri trgovcu g. Dolencu

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa uredništvu „Soče“ na Koreniji v Stična - vi hiši št. 10 II nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim noprofesionistom se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Iz državnega zbora.

Poslednje dni so bile imenitne obravnave v gosposki zbornici, kakor tudi v zbornici poslancev. Že v zadnji sesiji so Čehi menili, da se jim prašanje vseučilišča reši takó ali tako. V zbornici poslancev se je bila že takrat sklenila postava za češko univerzo vsled pogajanja, ki se je vršilo med zastopniki državnozbornske levice, in Čehi so upali, da bi bila postava stopila v veljavo že začetkom tekočega šolskega leta. Ali gosposka zbornica se je nekako obotavljala, in poleti je bila ista zbornica končala svoje seje, predno je prišlo do razprave od drž. poslancev potrjene postave. Tako se je stvar zavlekla do prejšlega tedna. Šolski odsek gosposke zbornice je tak, da imajo levičarji še vedno večino v njem. Ta odsek je predlagal popravo od poslancev obeh glavnih strank sprejete postave. Kar niso v zbornici poslancev že odklonili in Čehom odtegnili, hotel je ta odsek še po svoje prenarediti edino Nemcem v prid. Po predlogu tega odseka bi morala češka univerza osnovati se brez vsakega deleža, ki ga po zgodovinskem pravu ima do vsakovrstnega premoženja dosedanjega praškega vseučilišča. Študentji, ki jih ima ta velika šola, bi imeli pripadati samo nemškemu dijaku, in Čehi bi si morali muzeje, zbirke, knjižnico in vse učne pomočke sami posebe pripraviti! In češki dijaki bi morali napravljati izpite v nemškem jeziku! To bi bila češka univerza po mnenju levičarjev tudi gosposke zbornice! Takih pogojev ni bilo mogoče sprejeti, in prišlo je zaradi tega v gosposki zbornici do nenavadne in hude borbe. Vlada je bila na strani Čehov ali prav za prav za obliko postave, kakoršno je osnovala in sklenila zbornica poslancev, in posrečilo se je Taaffeju, da je prišlo za rešitev tega prašanja nenavadno število udov v gosposko zbornico.

Leveca je poslala svoje najboljše govornike v ta parlamentarni boj, v katerem so vso mogočo sofistiko porabili, da bi zmagali. Ali tudi desnica jim ni molčala. Zlasti in v prvi vrsti grof Belkredi, nekdanji ministerski predsednik, izvrstna državniška moč, je vstal ob prvi uri ter v dve uri dolgemu govoru stvar pojasnil tudi z zgodovinskega stališča in z neoporečnimi razlogi dokazal, da praška univerza je bila od začetka ustanovljena ne za Nemce ali kak poseben narod, ampak za prebivalce pemske kronovine. In tudi poznejši vladarji niso določevali, kakor da bi bila ta šola lastnina samo nemške narodnosti. Vsled tega je premoženje skupno za Čeha, kakor za Nemce, in takó imajo Čehi enak delež.

Ugovarjali so sicer levičarji gosposke zbornice, ali videli so, da njih namere so uničene. Ko je prišlo do glasovanja, dobila je desnica 27 glasov večine, tedaj s ijajno zmago.

Veselje je nastalo na desni in v veselji so takoj na Češko in po vsem slovanskem svetu naznanili telegrafski veselo novice, ker vsi avstrijski Slovani so v upu in strahu čakali, kakó jo ukrene zbornica gosposka.

Med obravnavo je sam Taaffe rekel, da pravično rešitev ima on za primerno pot do sporazumljenja, in naučni min. Conrad ni še nikdar odločniše in Čehom ugodno govoril, kakor ob tej priliki.

Tudi je ta zmaga prvi znaten korak, katerega je sedanja vlada storila; kajti vse drugo nima toliko pomena za bodočnost. Vsi Slovani in tudi vsi pravični elementi drugih narodnostij morajo veseli biti, da se je vsaj s Čehi pogajanje začelo po pravi poti.

V zbornici poslancev se je potem majhna sprememba, da pride postava v veljavo z začetkom prih. šols. leta in ne še letos, brez debate potrdila z večino glasov.

Kakor Čehom zmago privoščimo iz vsega srca, in kakor so jim pomagali solidarno povsod naši poslanci, enako upamo, da povzdignejo zdaj oni svoj glas za pravice in prepopolneno osnovane terjatve Slovencev. Čas je, da pride vrsta tudi na nas.

V zbornici poslancev se je sklenila postava za davek na petrolej. Tudi tukaj je bila huda borba, in za desnico je bila ta postava zelo neprijetna, ker zadene ljudstvo z novim davkom. Taaffejeva vlada meri

na to, da bi se letni primanjkljaji in z njimi državni dolgovi zmanjševali, in ona mora gledati, kakó bi se dohodki zvišali. Na petrolej so hoteli levičarji davek že v prejšnji dobi naložiti; ali oni so se tega izogibali in so rajši dolgove delali in še državna posestva prodajali. Takó je prevzela sedanja vlada hudo nalogo, in ako hoče prodreti, morajo jo desničarji podpirati, in ravno s predlogo za davek na petrolej je bil stavljen Taaffe zaupnico. Desnica je zopet pokazala, da ima Taaffe v njej edino zaslombo, ker ga je ona sama, pa solidarno podpirala. Samo par poslancev se je bilo odtegnulo. Naj povemo ob tej priliki, da grof Coronini večinoma z levico glasuje in še takrat, kadar zahteva Taaffe podpore. Čudno je postopanje našega rojaka, katerega zasluge vemo drugače visoko ceniti; čudno tem bolj, ko ni videti, da bi bil spoznal namere združene levice. Mi smo se v svojem upauji prešlo poletje preveč motili.

Važna je tudi interpelacija, katero je stavljal dr. Tonkli z drugovi do vodje justičnega ministerstva, in sicer zaradi tega da se predsedstvo nadsodnije graške tako čudno obnaša proti Slovincem. Interpelacija razlaga najprej, kakó se slovenske vloge na sodnije na slovenskem Stajerskem in Kranjskem kar odbijajo, potem da se tiskovine tam iz čudnih razlogov ne bodo rabile še l. 1882, in da se zahteva, da odvetniki slovenskih strank morajo nemški uradovati. Interpelacija navaja pojedine slučaje, se naslanja na 19. član drž. temelj. zak. in potem pravi:

„Gledé na to, da ravno omenjeno postopanje c. kr. nadsodnijskega predsedstva v Gradci stoji v flagrantnem nasprotju z vsemi obstoječimi zakoni in z vsemi razglašeniimi naredbami pravosodnega ministerstva, da involvira opozicijo, katere muji uže na upor proti justičnega ministerstva naredbam, da narodno čuvstvo slovenskega naroda žali, pravo iskajoče slovenske stranke v Kranjskeji, Stajerskeji in Koroškeji nepotrebno šikanira in opravičeno razburjenost vsigdar državi zvestega slovenskega prebivalstva teh dežel provzročuje in pospešuje in je sposobna, da omaje njega zaupanje do gotovega, natančnega in nepristranskega pravosodja;

in naposled gledé na to, da ni zakoni ni pravosodnega ministerstva naredbe ne dajejo c. kr. nadsodnji v Gradci pravice, da po svoji samovolji predpisuje obravnavni jezik pri sodnijah in zadržuje iz ničevih vzrokov rabo slovenskih tiskovin:

dovoljujejo si podpisani Nj. ekscelenci vodji justičnega ministerstva staviti naslednja vprašanja:

1. Je li c. kr. justičnemu ministerstvu znano, da a) posamezne sočanje vse slovenske vloge odbijajo in nočejo sprejemati v slovensčini pisanih razpravnih zapisnikov?

b) da je c. kr. nadsodnijsko predsedstvo v Gradci one c. kr. sodnije, katere so v slovensčini spisane vloge sprejemale in reševale, zaradi tega grajalo?

c) da je c. kr. nadsodnijsko predsedstvo z odlokom od 2. januarja 1882, št. 9221, ustavilo upeljavo slovenskih tiskovin za l. 1882, da si je bila z odlokom od 1. dec. 1881, št. 19.230 naročena?

2. Ali misli vlada delati na to, in s katerimi sredstvi, da se bode slovenskemu narodu pri c. kr. sodnijah vender uže neomejena raba slovenskega jezika omogočila in zagotovila.

Dopisi.

Z dolnjega Krasa, 14. feb. Letošnja zima je tako topla in suha, da naši Kraševci kaj take pamtijo. Pravijo tudi, da take zime so znamenja slabe letine in uim. To bi bilo že nekoliko res, pa vse ne, ker dandanes se stare pripovedke in izreki vršijo naopak. — Gorke in prijetne duove ne čutijo samo ljudje, temuč tudi živali z zimskim spanjem. Tako n. pr. videl sem že pred mesecem na sivem in pustem Krasu martinčka na toplem solcu. Ravno to zgodnje ožvljenje opazujemo tudi pri rastlinah. Pri nas,

dasiravno ni kraj kaj v zavetji, so že mandeljne in breskve odcvetle.

Lep dan je bil 12. t. m. to je nedeljo. Mislil sem si, da bi dobro bilo iti na sprehod pri tako lepem vremenu. Pa kam?

Spomnil sem se, da napravi danes Rifenberška čitalnica s pomočjo Komenskih in Rifenberških pevcev veselico. Hajdi tedaj k veselici v Rifenberg. Pot iz mojega brloga do Gorjanskega je občinska, katere je v tako slabem stanu, da mora človek vedno zelo paziti, če si noče noge zlomiti. Boljšo bi bilo, da bi g. župan Gorjanski skrbel za druge potrebne stvari, kot da svojo nemščino neumne burke uganja. V Gorjanskem se združijo omenjena pot s skladovno, po kateri sem dospel v Komen. Tu najdem svojega prijatelja, s katerim sem se peljal proti Rifenbergu. Prišedša na vrh Robnjaka, zagledava na g. Ličnovi hiši dve veliki zastavi, kateri sta pričali, da se ima tam danes vršiti narodna veselica na novo probujene čitalnice.

Po kratkem teku prdrdra najin voz pred g. Ličnovo poslopje, kjer je bilo zbranega mnogo duhačnega občinstva. Ker sva prišla s prijateljem kmalu popoldne v Rifenberg, imel sem čas, si vas nekoliko ogledati. Prijazna vas je, med lepimi vinogradi in poljem. Njeni prebivalci se brigajo za narodno stvar, kar mi je bilo v dokaz pozneje pri veselici še precej prostega ljudstva. — Okoli 7. ure zvečer se je pričela beseda v olepšani, pa premalo razsvitljeni dvorani. Peli so pevci pod vodstvom g. K. prav dobro, tako da takega na deželi nisem še slišal. Posebno dopadala se mi je Kocijančičeva kompozicija „Spoved“. Govor je imel g. Kl. Prišel je svoj govor z ustanovnikom Rifenberške čitalnice in družih po naši domovini, ter posebno povdarjal, da bi morala naša duhovščina podpirati čitalnice, kakor se to godi po nekaterih krajih. Konečno pravi govornik, da ima čitalnica ravno tak namen, kakor ljudska šola, to je da čitalnica je za odrasle ljudi, šola pa za otroke. Dvogovor: „Zakonski prepri“ in igra „Gluh mora biti“ sta provzročila mnogo smeha, posebno pa dvogovor. G. Š. je kaj dobro predstavljaj starega Kraševca pred petdesetimi leti, ravno tako tudi gđ. L. Kraševko. Po besedi je bila skupna večerja in na to ples, ki je bil zastopan z mnogimi krasoticami. Želeti bi bilo, da bi bil pri plesu lepši red, ter da bi se nekateri veselilni odborniki vedli bolj spodobno, ter ne tako surovo, kar sem žalibože moral blišati. Ples ne vem, do kedaj je trajal, ker sva s prijateljem po polnoči odšla proti domu.

Puščavnik.

S Tominskega, 7. feb. Da uradujeta oba notarja v Tominu skoro izključljivo v slovenskem jeziku — kakor je opazil g. dopisnik iz Tomina v 4 šte. „Soče“ — zdi se mi nekoliko preveč rečeno. Le približavno velja ona trditev glede g. Ivančiča, ki res mnogo slovenski piše, za kar mu izrekamo čast in hvalo. O drugem g. notarji bi mi rekli, da piše prej veliko več nemški nego slovenski. Pa bodi si to kakorkoli, mi tu znova povdarjamo, da je treba imeti slovensčine z možnih pisarjev? — Sploh je slovensko uradovanje tudi mnogo odvisno od notarjev in odvetnikov. Oni posredujejo med ljudstvom in uradnijami, oni naj v resnici, opisujejo vse vloge izključljivo slovenski, in potem smemo pričakovati tudi od c. k. uradnij, da bodo vse reševale v slovenskem jeziku, in slovenski kmet (samo kmet?) ne bo več prijemal nemško pisanih dekretov, cušrift, povabil itd. Oni gg. notarji in odvetniki so svobodni, neodvisni možje, (tudi kmetje tako, toda ti so prenevedni, nezavedni, sami si ne znajo in ne vedó nič pomagati, če jim kaj ne gre prav); lotijo naj se tedaj pridno dela. In če je res, da dosedanji sodniki in sodnijski vodje niso nikoli nasprotovali našim zahtevam, — ni tedaj nobene zapreke. Le resne volje je treba, delavnosti in energije! Tedaj gospodje! — odprto nam je široko polje, da si pridobite zaslug in slave. Le pridno tedaj orjite ledino! Verjamamo, da pojde s početka težko, ali de lo mojstri človeka!

Še nekaj. Nek g. sodnik se je bil izrazil, da se enakopravnost najlepše spoljuje, če se na vsako slovensko vlogo odgovori v istem jeziku. Temu pristavljamo mi, da bi veljalo to le za okraje s mešanim prebivalstvom. Pri nas, na Tominskem, v čisto slov. okruju, morale bi vse uradnije *) občeovati z prebivalstvom izključljivo slovenski. Le tedaj, ako bi se pri nas „vicala“ kaka nemška ali laška dušica in bi zahtevala za se enakopravnost, naj bi se ji želja izpolnila. Mi le tako sodimo enakopravnost, in nič drugače ne! Uradnije same naj pa slobodno občujejo z višimi uradnijami v poljubnem jim jeziku. Mnogo kdo bi rajši videl, da bi se uradovalo turški, kot pa slovenski. Z Bogom!

Tominsk.

Od kranjske meje, 5. februarja (Šolstvo).

Višji in nižji krogi imajo na dnevnem redu šolstvo. Prvi razmotrivajo: kako šolske postave, zgrajene od državi in človeštvu nevarnih liberalcev, prekožiti ter napake, zavirajoče razvoj šolstva odstraniti; drugi pa jedo pod vedno večjo težo šolskih bremen, ne opazivši ploda, ki ga je v obilji obetala nova šola. Zato mi čestiti „Sočini“ bralci ne bodejo zamerili, če tudi jaz o tej stvari spregovorim besedico.

Ravno kar kuje in krpa gosposka zbornica spa-kedrano zmes šolskih postav, katera bode, če ravno bižčas pomankljiva, povzročila med liberalci ostudne škandale. Med tem časom pa, dokler ne pride postava v zbornico poslancev, priporočal bi desnemu kljubu, v sobito našim duhovitim poslancem: naj blagovoljno vzmó v roke 3. št. „Učit. Tovarša“, ter naj pazljivo prečitajo ozbiljni dopis umovitega profesorja in šolskega nadzornika Novomeškega okraja, ki korenito pozna razmere in potrebni prevstroj šol na kmetih, ki globoko z narodom čuti, ter mu je odgoja — prava odgoja mladine nad vse sveta.

Med družim piše: „Mesto dolžega pregovarjanja o teh samo na sebi malo zanimivih rečeh, bi bilo za občni blagor in razvitek ljudske omike bolj koristno in važnejšega pomena, da bi se resno obravnavalo in reševalo drugo vprašanje, kaj naj bi se namreč storilo v prid in korist pravo npravne vzgoje otrok in „umne ljudske omike sploh, kako bi se potučevanje v posameznih ukih v ljudske šoli praktičnim zahtevam priredilo in kako bi se učni načrti tako uredili, da bi se učitelj mogel bolj ozirati pri pouku na prihoduji kmetški, ali pa obrtniški stan, svojih šolskih otrok; sploh, s kakimi sredstvi bi tudi učitelj pospeševal pravi ljudski napredek, ter pripomogel k povzdigi naroda svojega v duševnem in gmotnem obziru; z jedno besedo: kako bi ljudska šola postala v istini podlaga ljudskemu izobraževanju“. Dalje pravi: „Za vse stanove mora biti izgoja otrok le „v npravnem obziru“, jednaka, da se namreč v otročjih srcih goji in razvija zavest za védnost, bogoslužnost, pravičnost, odkritosrčnost, poštenost, delavnost, varčnost, zmernost, za vestno spolnovanje svojih dolžnosti in spodobno vedenje“. In konečno: „Pri vzgoji se mora ozirati, na potrebe posameznih stanov in spolov; drugačne vednosti so potrebne za mestjane, drugačne kmetovalcu, drugačne zopet za vsaki spol posebej. Vse šole po deželi in po mestih po jednacem kopitu osnovati je dandanes čisto nemogoča reč“. To se biserni nasveti našim postavodajalcem. Toraj viski gospodje, ako imate ozbiljno voljo s prevstrojo šol pomagati tlačnemu kmetu, ne merite učne snovi v pesamičnih predmetih ljudskim šolam z istim vatlom, kakor meščanski deci, katera ima popolnoma drugi poklic. Prinesite v naše šole oralo in motiko in pustite meščanskim otrokom obširne znanosti, katere jih vodijo do višjega poklica. Iz revne kmečke kočje pride otrok s 7. letom v šolo praznega uma. On prinese s seboj le napake, ki so se mu vtelesile, po nevednih odgojiteljih. Po zimi pride na pol nag in bos, često po 3/4 ure daleč brez potrebne šolske priprave — da mnogo krat celo leto brez knjige, po leti pa od ranega jutra do 9. ure za živino po pašniku dirja in potem v šolo! — Učitelj dobi otroka vsega vstrujenega zmučenega. Sedaj pa le z zemljepisom v III. berilu se nahajajočim, — z visokim naravoslovjem! — Ubogi učenc! ubogi učitelj! — Oba trpita, koristita pa ne nikomur. Sedaj pa na — telovadbo! Bog daj norcem pamet! Kaj pa z risanjem? — To ti je še-le potrebno za težakove roke! Otroci se v šestletni šolski dobi toliko izurijo v risanju, da bel zid doma z ogljem pomazejo. To so vspehi ljudske šole! Draga gospoda, ako hočemo doznati, kateri predmeti so v ljudski šoli najpotrebniši, stopimo k igrajočim otrokom na dvorišči: ta zida malo hiško iz kamenčkov in špic, drugi si napravljajo oralo, tretji voz, četrti ograja mali vrtič ter zasaja v gredico male špice, dva druga vlečeta kakor vprežena vola hrastovo vejo in pri strani drži bosonožec gologlavi in raztrgani dečko rudečih lic v roki bič, ter svoja vola goni; deklice pa delajo lonce iz zemlje ter okolo njih drva napravljajo, da često okolo čepinj zanetijo, ter tudi celo vas vpepelijo. To so nam prizori, draga gospoda, ki nas učé, kaj je najbolj na srcu kmečki deci. — Dragi čitatelj, imej z menoj potrpljenje, če ti vse ne bode po volji, ti upam vendar deloma vstreti! Tudi

vi, gospodje narodni učitelji, ali bolje — mučeniki, ki ne znate več po stari šegi čevljev „pucati“, in ki vas novošegne učitelje z nekim zaničevanjem nazivajo, češ i ločenje šole od cerkve in novošegni učitelji so krivi, da mlada vedno hujska postaja in šola — po njih mnenji nazaduje, bodite pogumni, obnašajte se pošteno, — vaš značaj naj bode moralen neomahljiv, kakor goré, ki vas obdajajo, vaša volja v vstrajnem delovanju za blagostanje mladina — jeklena. Delajte združeno z vašimi duhovni, ker le združena moč zamore predreti železne sponde, v katerih tiči zatiran naš slovenski rod. Narod vas bodé ljubil in spoštoval. Preverjen sem, da dobite v osebi duhovnov naj boljše prijatelje in naj zvestejše pomočnike in podpiratelje v težavnem vašem poslu. Prezirajte one srake, ki vas po časopisih z Efijski *) zmerjajo. Ni ga stana, v katerem ne bi se nahajala ljulika. Goriško ima mnogo značajnih izvrstnih učiteljskih močij in oni, ki trobi z dopisnikom v „Slovenca“ v isti rog, da je napredek le in le v davkih, mora biti slep na obe oči. Za to pa bi svetoval gospoda dopisniku, naj ne meče vse v jednu koš, če mu je eden njegovih sosedov trn v peti. Vse, kar je slabega, ne morete odstraniti iz svojega niti iz drugega stanu, ampak pustite je rasti do žetve; tako govori gospod Bog. Naših gospodov nadzornikov pa se nikdar lahko miselno ne dotaknite, ker oni so večitelj biseri, med višjimi in nižjimi krogi, polni morale in železnega značaja. Njih ljubezen do mladine, njih vstrajno delovanje v povzdigo milega nam naroda, presega daleč gospod dopisnikove in njegovih somišljenikov zasluge. Dandanes se pohvalna pisma in viteški redi ne bero več pri bokalu božje kapljice.

Zopet morm prositi gospode čitatelje odpuščenja, ker sem preveč krenil. — Velik vzrok je tudi, da nam šole ne prinašajo pričakovanih vspehov, ker imajo otroci slabe odgojitelje doma. To, kar učitelj in duhoven z največjim trudom v šoli sozidata, starši doma porušó. Dajte toraj otrokom dobro odgojene starše, potem vam bodo dali učitelji dobre otroke. Ali so pa tudi starši sad nove šole? — Oho! Tukaj smo pri kraji.

Ako toraj hoče slavna vlada, kar z ozbiljno voljo kaže, našim šolam pomagati: naj vpelje „kmetški poduk v ljudske šole na kmetih“, otroci naj se privadijo vmetnemu obdelovanju zelja, krtojeji, sadjereji, živinoreji itd. V to naj ima vsaka šola svoj sadovnik, ki naj služi otrokom mesto telovadnice. Tu naj se vadijo snage — in vsakovrstnik težakovih del; poceljena drevesa naj se razdelé med občinarje, in kmalo je vžgano veselje do šole. Strogo naj se ozira na: Čitanje, pisanje, računstvo, kmetijstvo in petje; telovadba in risanje naj se odstrani, mesto tega naj nastopi „praktična geometrija“ — merstvo. Zgodovina in zemljepis naj se zelo omeji, razširi pa prirodopis. Tako bode šola praktičnim razmiram v povzdigo in blagostanje naroda v veselje in kratek čas staršem in otrokom vravnana. Otroci bojo z veseljem v šolo hodili, kakor v igralnico, in odpadel jim bode strah kaznilnice. Upam, da v mojih besedah ni mnogo plev in iz srca želim, da bi kar je zrna, ne padlo na skalo. V to pomozí Bog!

Primorec.

Na Dunaji, 13. febr. Izv. dop.) V soboto 11. t. m. imelo je tukajšnje akademično društvo „Slovenija“ navadno sejo, pri kateri je bilo 18, reči: osemnajst udov. Ni bila sicer v prvič ta večer Slovenija tako elabo obiskana; kajti v seji 14. dec. p. l. bilo jih je le trinajst, pa takrat je bila kriva nekoliko oddaljenost lokala, in ker je bila seja tudi nekoliko poznó naznanjena, jih mnogo tudi ni vedelo za njo.

Če bi bile redne seje vsak teden, dalo bi se to slabo obiskovanje opravičevati; ker so pa jedna vsak mesec, kaže ta faktum, da se ravno ne brigamo veliko za medsebojno društveno življenje, mi sloveski študentje na Dunaji, da se ne zmeunimo veliko za te edine trenutke, v katerih smo skupaj v življenju, da bi se zuebili za nekaj časa vsaj kranjskih, štajerskih, goriških in drugih mislij in navzeji se slovensko-slavjajskih. Zdi se mi, da bo treba — in po novi spremembi pravil bo tudi formalno dovoljeno — za vsako slovensko, ali bolje, za vsako gimnazijo na Slovenskem vstanoviti poseben klub. To bo patriarhalško življenje v teh klubih! Če se v dotičnem mestu ali mesteci kaka stara hiša maje, če goré mestne svetilnice tudi, kedar mesec sveti, ali zdaj pred pustom, če se je kako lepo dekle omožilo itd., to vse se bo v teh klubih razmotravalo. Kako ganljivo-rodoljubni bodo ti pogovori; čemu nam tako „veliko“ društvo, kakor „Slovenija“, ki ima petdeset udov in jih še nima zadosti, kjer pa se le dolgočasimo, kedar h kakí seji pridemo! Vsak klub bomo obdali z močnim — kineškim — zidom, da si bomo branili „historične“ pravice naših mest in mestic, dežel in deželic. In če sedem let — ne dai kakor Izraelci pred Jeriho — tróbenta kak Slovenijan pred njim, ne bo se porušil, in vrat mu ne bodemo odprli.

Pa ad vocem „dolgočasimo se.“ Ali so res dolgočasimo? To je od pozameznikov odvisno. Jaz morem

*) Za ta del smo dobili še drug obširnejši in ukovit dopis katerega morda tudi prebrišmo. Ur.

le toliko reči, da, če je bilo v prejšnjih letih dobro petje v Sloveniji pravilo, je sedaj le izjema. Temu niso toliko krivi tisti pevci, kar jih je, kakor tisti, katerih ni. Gimnazije so nekaj let sem nehale pošiljati pevcev sploh na univerzo. Naloga tega dopisa ni preiskovati, zakaj; to dotični gg. učitelji najboljše vedó. Mi smemo verjeti, da storé svojo dolžnost, pa prepričani naj bi bili ti tudi, da storjena ta dolžnost ne donša sadu. In petje to ve vsak, je včasí največ ljudi v „Slovenijo“ privabilo. Zdaj bodo morali pa „ljudje“ začeti petje vabiti, tisto malo ljudij namreč, kar jih pride.

Pa, oglašil se bode kedo in rehel mi: Kako moreš govoriti o slabo obiskovanih sejah in zahajajočem petji, ali nisi videl Jurčičeve slavnosti in Vodnikovega večera? Da, videl sem oboje in prepričan, da je prav lepo izvršilo se. Pa preje ko te slavnosti sem videl, kako se je bilo truditi treba za pridobitev pevcev, koliko truda je posebno zadnje pot g. St. Pirnata stalo, da je lep oktet skupaj spravil pri tej pevski suši; videl sem pa tudi na Vodnikov večer, da je bilo pri „Stadt Wien“ več Čehov, ko Slovencev.

Po tistem tresku in blisku, ki se je bil lani vnel med „Slovenijo“ in „literarnim društvom“, nastal je bil mir nekaj časa. Zdaj pa se spet sem ter tje zabliskne, včasí blizu morja, včasí blizu Golovca in „literarno društvo“ — ali njegovi dostojanstveniki dobé priloznost, kvitirati kako nežno ljubeznjivost. Ker ti dopisi gotovo delajo gg. dopisnikom veliko veselja, bilo bi greh, jemati jim to zabavo — od strani „literarnega društva“. Ne tako od strani „Slovenije“. Vidi se namreč, da se „literariani“, katerih večina je tudi v „Sloveniji“, bolj in bolj ogibljejo te „materine“ družine, kar so ti dopisi gostejši. Naj že bode sesalne korenine, po katerih vleče to literarno društvo svojo moč iz zemlje, zdrave ali nezdrave, in kakor bi bilo železi, da imamo le eno središče tukaj na Dunaji, gotovo je, da taki dopisi literarnega društva ne bodo spravili s sveta, ker ga od sedaj niso. In potem je slovenski svet lani sam izrekel se, da ne mara več čitati te polemike, ki je izvirala menda iz obojestranske reklamo-željnosti p. t. korifej.

Politični pregled.

Pravica je zmagala! Čehi so dobili svoje vseučilišče. Začetkom prihodnjega šolskega leta boste v Pragi dve veliki šoli, namreč „c. kr. n. e. m. š. k. a. Karolo-Ferdinandova univerza“ in „c. kr. č. e. š. k. a. Karolo-Ferdinandova univerza“. Na nemškem vseučilišču je nemščina, na češkem vseučilišču pa češčina izključni učni jezik. Latinščina ostane v dosedanem obsegu. Obe vseučilišči ste ločeni po prostorih in imati oddeljno organizacijo in upravo. Takó se glasi 1. in najimenitniši paragraf. Vsled tega vlada neizmerno veselje v Čehih. Zahvaljujejo se vladi, svojim zastopnikom in vsej desnici, na prvem mestu pa cesarju, katerega imenujejo „tretjega ustanovitelja češkega vseučilišča“. Za Čehé nastane s to pridobitvijo nova, kakor je upati, srečnejša doba.

Davek na petrolej se je sprejel v zbornici poslancev in povišal od 3 gld. na 10 gld. od meterskega centa.

Poslanec Friedmann je predlagal v drž. zboru, da bi se sklenila postava, po kateri bi imeli državljani večé poročstvo za svoje obrambe proti napadom v časnikih, nego do zdaj. Večina je sprejela njegov predlog, da se bo pretresal. Njegov predlog meri na to, da bi se omejila prostost, katero na veliko sramoto zlorabijo judovski časniki v Avstriji.

Budgetna debata se je hudo bila te dni v zbornici poslancev. Med našimi poslanci je govoril tudi dr. Tonkli; prih. več o njegovem govoru, ki je branil vlado in pobijal nasprotnike tudi nasproti Slovencem. V debate o glavnem poročanju so se oglasili pa tudi ministri Taaffe, Dunajevski in Pražak. Levico so odločno odbijali in jo tudi pobili, kakor morda nikdar takó. Levica se je strašansko samo sebe osramotila, kakor prih. obširneje dokažemo. Prešlo se je že v spec. debato.

Vstaši so bili na nekterih krajih pobiti, in se jim pogum krčí, odkar se je Jovanovič izjavil, da bo energično postopal. Mnogo vasij v južni Dalmaciji se udaje in nočejo nič vedeti o vstaših.

Črnagora hoče neutralna ostati tudi nadalje, dokler se ji ne godi krivica od Avstrije. V Srbiji je vlada Avstriji prijazna, ali nasprotna

*) (tudi financa? Pis.) — Zakaj pa ne? Ur.

stranka je ob enem huda nasprotnica naše države.

Pravijo, da od te nasprotne srbske stranke dobivajo vstaši spodbudo in pomoč. Nasprotna stranka postaja v Srbiji močnejša tudi zaradi tega, da ima Srbija izgubo pri Bontoux-u, ki je bil dozda zaprt v Franciji. — Zarad cerkvenih zadev ima srbska vlada tudi križ. Enako se govori, da Rusi na skrivnem podpirajo vstajnike. Reči so nekoliko zamotane, in težavno je ločiti, koliko je resnice tu in tam. Sicer pa avstrijski nemški in madjarski listi silno lažejo in hujskajo proti Rusiji, kakor nekdanj. Čudo bi ne bilo, ko bi tudi ruski narod razjaril se.

V Italiji so tudi sklenili spremembo dose-danjega volilnega reda in sicer po „lištah“, te-daj potem, kar je v Franciji Gambetto spravilo z min. stola.

Domače stvari.

2000 gl. pomoči za tržaško razstavo je dovolilo kupčijsko ministerstvo v namen, da bi se napravila v Trstu skupna (kolektivna) razstava izdelkov male obrtništve iz naše dežele, in da bi se mogli udeležiti trž. razstave pojedini obrtniki. Ta znesek se pa razdeli vendar samo takim obrtnikom, katerih izdelki so pripravni za izvozno v zunanje dežele, bodisi zaradi izjemne vrednosti in posebne lastnosti, bodisi zaradi odnosa (relativno) nizke cene. Oni obrtniki, ki morejo ponuditi takih obrtniških izdelkov, naj se takoj obrnejo do pododpora za tržaško razstavo, ki ima svojo pisarno v uradu kupčijske zbornice, v poslopij municipalnem II. nadst. v Gorici.

Goriške čitalnice podružnica je imela zadnjo soboto s prirejeno veselico prav lep večer. Velika dvorana krčme „all' Evropa“ je bila nenavadno olepšana s pravim zelenjem in mnogimi, primerno izbranimi podobami. Vojaška godba 10 mož je pričela veselico in ž njo se je vrstil zbor okoli 30 pevcev. Možaki, ki so prišli s kmetov, so se razveselili, da je godba svirala slovanske komade, in s petjem je bilo občinstvo, nad 300 oseb, toliko zadovoljno, da so se morali pesmi ponavljati.

Po godbi in petji je začel kmalu ples, katerega se je udeležilo 80 parov. Vse se je vršilo v najlepšem redu, in če je bil kak Neslovenec navzoč, moral se je enako pohvalno izreči o lepem večeru, kakor so bili od kraja in povsem zadovoljni podružničarji in vsi drugi gostje iz mesta in obližja. —

Kdor naše razmere v Gorici pozna, razvidi iz tega večera, da imamo ravno v podružnični rodovitno zemljo, ki utegne lep sad donošati v podpornem društvu, za katero so podružničarji vneti, in katere hočejo goriški rodoljubi, kakor se vidi, tudi zares podpirati. Zato je pa treba biti previdnim, da se ne bo delal razpor s prenapetimi zahtevami od te ali druge strani.

Veselo in pogumno naprej!

Goriška čitalnica napravi svojo plesno zabavo (venček, Kränzchen) v nedeljo namestu v soboto, in sicer tudi to pot v dvorani društva „Concordia“.

Jos. vit. Raab, polkovnik in poveljnik tukaj nastavljenega 49. pešpolka bar. Hess-ovega, je umrl za pljučno boleznijo 14. t. m. še le 47 let star. Veliki pogreb je bil včeraj in se ga je udeležilo poleg vojaštva in več generalov in veterancev tudi mestno starestinstvo, zastopniki srednjih šol in mnogo druge gospode. Godba je bila vojaška, mestna in veteranska. Raab je imel veliko skušnje iz svojih potovanj celó v Avstralijo, in je bil kaj priljubljen viši častnik.

Kočijaž, o katerem smo zadnjič poročali, ni bil s konja padel, ampak, ko je konje pri kočiji razklesal, ga je mrtud zadel in mu takó življenje vzela.

Vreme, toliko časa jasno in toplo, se začena od srede oblačiti in napravljati na dež v nižini in najprej na sneg po gorah. Danes zopet jasno.

Bar. Pino, minister kupčijstva, izvoljen je za častnega občana tudi pri Sv. Luciji (na Mostu). Kasno, po vendar!

Vabilo. Solkanska čitalnica napravi v soboto 13 t. m. ob 8. uri zvečer v Verdikon-ovi dvorani veselico s plesom in tombolo, pri kateri svira vojaški orkester.

„Bralno društvo“ v Šempasu priredi dne 19. febr. ob 1/2 6 ure zvečer, s temi le sporedom 1. Petje; „Mladini“, poje zbor. 2. Deklamacija „Po boju“ 3. Petje „na straži“, poje zbor. 4. Šaljivi dvogo-

vor „Krojač in Cevljar“ 5. Petje „Jadransko morje“, zbor. 6. Igra „Kje je meja“ 7. Petje „Ljubici pod oknom“, zbor. 8. Srečkanje dveh dobilov. Vstopnica za neude 20 nov., katera velja tudi pri srečkanji dobilov. K obilni vdeležitvi vabi vljudno, odbor

„Slovenec“ od 14. t. m. ima iz šempaske županije daljši dopis, kateremu povzamemo te-le odstavke. „Danes mi je pa dolžnost poročati, da kakor smo že naprej slutili, da bode potrjena tudi vis. c. kr. namestništvo v Trstu ustavljenje („sistiranje“) starešinskega sklepa, v katerem se zahteva slovensko uradovanje od vseh deželnih oblasti in uradov, tako se je z dopisom c. kr. okr. glavarstva goriškega 1. febr. t. l. št. 1593 tudi zgodilo. Kar nas je pa pri tem nenadno osupnilo, je to, da pravi isti dopis vis. c. kr. namestništva od 28. jan. t. l., št. 1366, „da potrjuje isti že od podpisane glavarst. a. superdir. ni sklep s porazmjenjem goriškega deželne odbora v zmislu §. 92 občinskega reda!“ Naš deželni odbor dopisuje menda prav brez izjeme vsem slov. županstvom v našini, kako je moral toraj on temu pritr-diti? Treba je pa pri tem vedeti, da naš deželni glavar dr. P. (Pajer) spada tudi k glasoviti „fakcijski opoziciji“... Mi Slovenci moramo povsod za izjemo služiti; kajti od Lahov in Nemcev se nikjer ne terja, da bi znali vse tri (deželne) jezike, naša starestinstva pa naj bi vse tri znala! Če ima po občinskem redu le tajnik biti zmožen v jeziki, da se v tujscini dopisuje, potem so udje starestinstva, kateri navadno ne znajo drugih jezikov, le peto kolo in po mojem mnenju (skorej) nepotrebni.

Ta § 19. je za Slovence zares gordični voz, katerega ni prav razvozlati niti glavarstveni niti namestniški odlok, marveč po Aleksandrovo ga bo treba z vedno bolj pogumnim upiranjem razsekati! Zato se ne misli tudi šempaske županstvo istim dekretom še ukloniti; v ta namen je ono sklicalo starestinstveno sejo na 8. febr. t. l., v kateri je bilo zopet enoglasno skleneno (kakor je „Soca“ zadnjič poročala.)

Taka enerzija je pač vse hvale vredna! Ko bi hotela brez bojazni vsa županstva po mili Sloveniji na tak način, kakor naše, postopati, potem bi prišli kmalu k zaželeni mizi ravnopravnosti. Žalibog pa, da so nekateri župani, ki imajo razne klečeplazne ozire; ter nekateri se bojé zamere, nekateri pa ob nekakšne koristi priti. Pa z bojaznijo in koristolovstvom ne bomo nikdar dospeli do vživanja narodnih pravic. Sl. šempaskemu županstvu pa slava, ki hoče do skrajne meje iti pri zahtevanju slov. uradovanja!

Iz Štanjela nam poročajo: Dne 19. t. m. napravijo tržaški pevci izlet v Štanjel. Pri tej priliki napravi čitalnica veselico s petjem, govorom in deklamacijo. — K veselici vabi vljudno, odbor

Iz Renč nam poročajo: Izgubili smo našega prerano umrlega župana g. Abela Lukežič-a. Ž njim je smrt pobrala občini iskrenega župana, društvu nepozabljivega prijatelja, sploh odličnega dobrotnika. Rajniki je bil še le 42 let star, značajan mož nevtrudljiv za omiko i napredek ves vnet; res ne le za našo, marveč tudi za sosednje občine — prevelika zguba! Pogreb, katerega so se vdeležili zraven šolske mladine, starestinstev, odličnih občinarjev tudi mnogobrojni prijatelji iz okolice in Gorice, bil je sijajen, kakoršnega Renče ne pomnijo.

Domači pevci združeni z onimi iz Prvačine zapeli so mu posebno lepo ubrano nagrobnico. Plemenitost svojega blazega srca je pokazal posebno tudi v svojej zadnji naredbi, ko je revežem tukajšnje občine vsakoletne obresti glavnice 2000 gl. odločil. Lep mu spomin!

Društvo „Edinost“ je imelo v velikem tržaškem gledišče 11. t. m. veselico, katera je bila nenavadno močna obiskana in se je po poročilih kaj dobro obnesla. Okoličanke so se v domači noši prikazale v večem številu ta večer.

† **Matija Dubrovič**, župnik pri starem sv. Antonu v Trstu, umrl je 14. t. m. Prej je župnikoval mnogo let pri sv. Jerneji v Trstu.

G. Jos. Burgstaller, sedaj držav. poslanec za Tržaško, izvoljen je za načelnika komisiji, ki ima skrbeti za pogozdovanje Krasa v tržaški okolici.

G. Fluck, pl. Leidenkron, načelnik dež. sodnije v Trstu, postavljen je v baronski stan, v priznanje mnogoletnega izvrstnega službovanja.

Kmetijska družba v Trstu šteje 300 udov. Dohodkov je imela prejšle leto 3427 gl., stroškov pa 2587 gl. Ona dobiva 1000 gl. letne podpore od ministerstva in itaa med udi mnogo Slovanov, je prav za prav za slovensko trž. okolico, pa vendar je brez slov. časnika in se kaže prek in prek z italijanskim značajem.

G. Ivan Karabaić, dosednji konceptist, postal je c. kr. okr. komisar pri pol. okr. glavarstvu Volovskem.

G. Ferd. Osnaghi, podravatelj meteorološkega zavoda na Dunaji, imenovan je za ravnatelja tr-

govinske in navtične akademije v Trstu, in je dobil ob enem naslov in značaj dež. šolsk. nadzornika. Sola, katero bo vodil ta gospod, je popočim italijanska; na slovanski živelj v Trstu se tu ne gleda!

Čitalnica v Dolini napravi 19. t. m. besedo z igro: „Kje je meja?“

V odbor za zidanje „Narodnega doma“ so bili voljeni: dr. Alf Mošé za predsednika, I. Hribar za tajnika, dr. Staré za blagajnika, dr. Karl Bleiweis, Fr. Fortuna, P. Graselli, dr. A. Jare, I. Kušar, I. Murnik dr. Fr. Papež, V. Petričič, Ferd. Sovan, dr. V. Zarnik za odbornike; I. Knez, dr. Munda, Fr. Sovan ml., dr. I. Tavčar, dr. Zupanec za pregledovalce računov.

Za „Narodni dom“ tudi po krémah gostje denar nabirajo, in hočejo vplačevati vsak mesec po toliko in toliko. Tudi pot, ki je posnemanja vredna.

„Narodni dom“ dobiva vsak dan več podpore; pristopilo je že samo deležnikov okoli 100. Čitalnice se že napravljajo za več besede, katerih dohodki se podaré za ta vredni spomenik slovenskega naroda. Goriška čitalnica tudi noče zaostati in hoče pokazati, da vé ceniti vrednost podjotja, kateremu so stopili na čelo poznani, spoštovani in zaupni možaki. Rodoljubi na delo!

Na Štajerskem hočejo nekatere občine na držav. zbor ponoviti svoje prošnje za slovenske srednje kole. V obče opominjamo z drugimi listi tudi mi, da naj se občine oglašajo s prošnjami do držav. zbora. Kat. pol. čitalnica v Čepovanu je zdaj na to stran zglede soseskam po Goriškem. Posnemajte jo!

V Nadanjem selu na Notranjskem je pogorelo po poročilu „Sl. N.“ 19 gospodarjev. Škode je 25.000 gl., zavarovanih je bilo pa le 6 hiš pri banki „Slaviji“. Ogenj je menda nastal, ko so balo prenašali.

Število zgorelih pri požaru dunajskega ring-theatra je zdaj uradno določeno na 988.

„Mir“ se, je tiskal, kakor sl. uredništvo naznanja v 3. št., že v 1000 iztislih v 2. št., in se ho novi udje oglašajo. Lepo znamenje! Slava tudi rodoljubom, ki še vedno naročnino nabirajo, da bi se list toliko laže razširil med koroškimi Slovenci.

Mir pravi, da so slovenski gg. župani ali prav za prav njih tajniki in pisarji največ zadožili, da se slovenski narod na Koroškem tujči, in da so urad-nije postale prek in prek nemške. Žalosten pa dober zglede onim našim županijam, kjer se še vedno tuji duh šopiri in se s tujščino nekateri tajniki občinski celó bahajo. Ti bodo nas kmalu pritrali do tega, da bo nam začel celó dež. odbor kmalu laške dopise pošiljati. Pozor, narodni župani, in proč s tajniki, ki ne znajo ali Vam nočejo slovenski uradovati!

Javna zahvala.

vsem onim rodoljubom ki so počastili z navzočnostjo in podpirali veselico podružnice slov. čitalnice v Gorici dne 11. februavrija, posebno pa gospodu Tomažu Jug-u kod povodnji in gg. pevcem iz goriške okolice, ki so tako povečali veselico z narodnim petjem. Na svidenje!

V Gorici, 14 februavrija 1882

O d b o r.

Zahvala.

Podpisani zahvaljujem se zavarovalni banki „Slaviji“ v Pragi, ker mi je škoda, koju mi je požar v noči 2. dec. 1881 učinil, po njenem glavnem zastopu v Ljubljani, ne da bi bil kake sitnosti za to imel, prav pošteno in v popolno mojo zadovoljnost povrnila; priporočam jo torej najtopleje vsem.

V Tomaževici, 15. febr. 1882.

JOS. ŠOUKA.

Vsem sežanskim rodoljubom, znancem in prijateljem, ki so v torek 14. t. m. mojo sestro

TEREZIJA GOLJEVŠČIK

v tako obilnem številu spremlili k pogrebu, izkrekam v imenu mojih bratov in sestre, kakor onim, ki so položili vence na rakvo, naj presrečno zahvalo in jo priporočam v pobožni spomin.

V Sežani, dne 16. februarija 1882.

Ivan Goljevščik, trgovec.

Naznanilo.

Podpisano županstvo naznanja, da oni somnji, kateri so v Kleinmajerjevi pratiki za tukajšnje občino zaznamovani, niso resnični. Da bi se torej med občinstvom pomota ne vrnila, si županstvo v dolžnost šteje, očitno objaviti, da se bodo tu navadni somnji držali, kakor do sedaj.

ŽUPANSTVO V RIFENBERGU,
dne 12. svečana 1882.

Atzgersdorfsko cesarsko biserno pšeno (ječmen) ima že povsod predobro ime kot zdrav in izvrsten živež; iz tega napravljena slinasta juha je najboljega okusa in kaj dobra in zdrava za želodec in spodnji del telesa, kedar se kdo prehladi in oslabi, kar so imenitni zdravniki pripoznali.

Naš cesarski biserni ječmen se dobiva na prodaj samo v kartonih po 500 gramov, z zgornjim varstvenim znamenjem, in sicer pri zložljivih firmah **K. k. pr. Atzgersdorfer Rollersteinfabrik.**
Brüder Hirschfeld & Comp. in Wien.

Zaloga v Gorici: Jožef Bresausig, Mat. Cusmin, Jak. Marizza, Dom. Nardin, Jan. Persa.

Bergerjevo medicinsko MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vseh evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

osebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hramam, nalezljivim hramam, proti rudečemu nosu, ozebljimi, potenju nog, prihljaju na glavi in bradi.

Berherjevo milo iz smole ima 400% smole iz lesa, in se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. -- Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določeno Bergerjevo milo iz smole in glej na z nani zavitec. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom: na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-žvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to, naj zahteva edino Bergerjevo smolnato žvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki.

Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hsasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetično milo za vmiivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina. mile iz smole, ki ima 350% glicerine in je fino parfumano.

Cena za komad vrste 35 kr. z biseru vred.
Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Hell v Opavui
Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarj. F. Cristofoletti (Zanetti) in A. Franzoni.

Naznanjam vljudno p. n. občinstvu, da sem v Tolminu v lastni hiši odprl svojo odvetniško pisarnico.

V Tolminu, 25. jan. 1882.

Dr. Robert Miani.

Lekarnica „Alla Madonna“ v Korminu

Vehka zaloga vsakovrstnih zdravil.

FRANZONI-JEVE

sladke pastiljice iz kajsja tamarindane. Pomagajo proti nadložitosti v grlu, proti kašlju, hripavosti, pr-

sneumu kataru, ugajajo posebno pridigarjem, učiteljem in pevcem. Naj se pazi, da je na vsaki škatlji znamenje iznajdca in na vsako škatljico vtisnjeno ime „Franzoni“.

Vsaka škatljica stane 25 kr.

Dobi se tudi v Gorici v lekarnici Pontoni-jevi v Raštelu; v Trstu v lekarnici Cignola na Corso.

228/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu, v Gorici naznanja, da bode dne 13. marca 1882 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav IV. četrt leta 1880 t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca oktobra, novembra in decembra 1880.

Ravnatelj: Lovisoni.

Jeden milijon

Kotiljon-ordnov, fini zlato-briljantni ordni, 100 kosov za 80 kr., gold. 1, 1.50, 2; zelo fini briljantni in komični ordni, 100 kosov za gl. 4, 5, 6; zelo fini ženski crépe-ordni, gl. 4, 5, 6, 8, 10, dalje gl. 12.50, 15 do 20 kosov 100. Plesni programi, prosti, 100 kosov gl. 2, elegantnejši gl. 3, zelo fini gl. 8. Zametne maske, 10, 15, 20 kr., atlas 40, 50 do 70 kr., norške kaptice, sortirane, 10 kosov, št. 1 60 kr., št. 2 gl. 1, št. 3 gl. 1.50, št. 4 gl. 2, št. 5 gl. 3, in envelope, 25 kosov, gl. 1.50, 2, 2.50 fini gl. 5. Norška znamenja, 10 kosov, gl. 1, 2 do 5. Nosovi, 1 kos 6, 8, 10, 15 do 30 kr. Odborniška znamenja, bel ali barvan atlas, 20 do 30 kr. Kotiljonski lampijoni s svečami in palicami, 12 kosov gl. 2.40. Kotiljonski cvetlični šopki, zelo elegantni, 25 kosov gl. 1.25, 1.75, 2.50. Kotiljonske ture v 150 vrstah, 1 tura 30, : 0 75 kr., gl. 1, 1.50 in 2.50, zelo fine olupševalne ture gl. 4, 4 5, 9. Zakeljna tura gl. 1.20, 1.80. Sladkorno-klobučna tura, nočno-stražarska tura gl. 2.25, nove papagene ture gl. 1.80. Premikajoče se karte gl. 2.80. Bobnarska tura za 12 parov, gl. 2.50.

Kotiljonskih ordnov sortimenti, vsak s finim creppom in brilj. ordnom, 1 sortiment, 50 kosov, to — leto le

Št. 0	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
gl. 1,	1.50,	2,	2.50,	3,	4,	5,	6.50,	7.50,	10,	15

Ordni od kovin, posrebrni, pozlačeni in fino enajzirani, 50 kosov sortiranih: gl. 1, 2 do 4; fini veliki križci. Malteški ordni z verzicami, 50 kosov, gl. 6, 8, 10, 15 in 17.

Velika juka-tambola,

obstoječa iz 77 kosov raznih stvari, mej temi efekti, glavni in postranski dobiki, vkup gl. 10, z zabojem gl. 10.60. Pahaljice, parfim, gravate, lepoteče itd. v zalogi. Sneežene kepe za bombardiranje v plesno dvorano — vse pleše potem mej snežinkami, 12 kosov malih 50 kr., velikih gl. 1. Jedna partija živalskih mask, naglavnice, karikature, politične osebnosti, 10 kosov sortiranih gl. 1, 1.50, 2; dalje gl. 2.50, 3, 4 in više.

Jedino le pri:

EDUARD WITTE, Wien, Kärntnerstrasse 59.
Tel. naslov: Witte, Wien, Kärntnerstrasse.
Pošilja se proti poštnemu povzetju. Cenilniki o turah, jukskih rešeh itd; se dobé zastonj.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprošto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoc in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolesi. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih boleznih, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis. Ena steklenica stane 30 novcev.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

neslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrovic in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rosov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavljaje, nareja zdravo in čisto kri in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško probavanje, osobito gujus do jedi, kisló riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega iz- vrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote, Spričevalo.

Zo blizu 20 let boleham na zlati žili, v želodcu, na dihanji in vsled tega trpim na zaslinjenosti, zaprtji in drugih boleznih. V tej veliki stiski rabil sem nekaj časa „dr. Roza življenski balzam“ g. lekarja Fragner-ja v Pragi, in ta balzam mi je zelo pomagal, zaradi česar ga bolehnemu človeštvu ne morem dovolj priporočati; končno opomnim tudi, da je zelo trpela moja hči na bledici in na krvi, s življenskim balzomom pa se je ozdravila popolnem. To potrjujem po dolžnosti in kakor zahteva resnica.

Dr. pl. Sturtenwant,

Bad Giebichenstein bei Halle a. S., Provinz Sachsen.

SVARJENJE!

Da se izogne neobjubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lokarne B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so sahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rosovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecko der Spornergasse Nr. 205—3

V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEJ: Damaso d'Elia. V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar J. Serravallo. V ZAGREBU: Sigm. Mitlbach lekarničar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri buhah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri izmasčenji, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, roah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper rak in vneto kožo, ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je priprosta; mazilo (žavba) se namaže na platneni robec in se pritiska na bolno stran. Čez 4—6—8—12 ur se naredi nov flaster. — Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso ognjico na-ae, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognjica ven potegnjena. — Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potisi. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo miti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znauo, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

Po vjemajočih se sodbah velike vrste imenitnih švicarskih, nemških in avstrijskih prak. zdravnikov in mnogih medicinskih strokovnih listov so se po lekarni Rihardu Brandtu v Schaffhausenu in švicarskih medicinskih zelišč izdelane švicarske kugljice po svojej srečnej sestavi, brez vsacih, telo poškodovajočih tvarin v vseh slučajih, kjer treba nedražestno odprte narediti, nabran šlez in žolc odstraniti, kri očistiti, kakor tudi ves prebavljajni aparat novo oživiti in okrečiti, kot reslen, gotov, nebolešno vplivajoč, ceu zdravilen pripomoček, ki se more vsakemu priporočati.

Zahtevati se morajo izrečno le lekarja Rih. Brandta švicarske kugljice, ki se dobijo le v kositrenih dozah s 50 kugljicami a m. l.— in v manjših dozah po 15 kugljic a 30 pf. Vsaki škatljica pravih švicarskih kuglic mora imeti gornji etiket, beli švicarski križ na rudečem dnu predstavljajoč in podpis izdelovalteljev.

Prospekti, ki med drugim obsejajo tudi mnoge sodbje iz strokovnjaških krogov o njihovem vplivu, se dobijo v doli naznanjenih lekarnah zastonj. V GORICI: l. karnar J. CRISTOFOLETTI.